

BILTEN

KOSOVSKI INSTITUT ZA PRAVOSUDJE

Mr. sc. Rifat Zylfiu, sudija Vrhovnog Suda Kosova

NISTAVOST UGOVORA
(Apsolutna i Relativna Nistavost)

Priština, mart 2007

BILTEN

NISTAVOST UGOVORA

(Apsolutna i relativna nistavost)

Uvodne napomene

Definicija "nistavost ugovora" je jedan apstraktni naziv koji obuhvata konkretne forme nistavosti ugovora, kao sto je nistavost i nevaznost ugovora. Termin "nevaznost" služi radi klasifikacije ugovora koji sadrže određene nedostatke usled kojih ugovori ne mogu da proizvode pravno dejstvo. Zakon o obligacionim odnosima (ZOO) u delu gde su predviđene sankcije zbog nevaznosti ugovora nigde ne pominje na konkretan način nevaznost već samo predviđa nistavost.

Odredbe Zakona o obligacionim odnosima koje se odnose na nevaznost ugovora, regulisu pitanje predmeta ugovora koji imaju određene nedostatke, dok odredbe člana 25 st.3 primenjuju se u delu koji se odnosi na nevazne ugovore.

Nistavost sadržava pravne sankcije za one ugovore koji imaju određene nedostatke, znači za one ugovore koji nisu zaključeni na način kako je zakonom predviđeno, tj. nisu u skladu sa zakonskim odredbama.

Kategorisanje i poreklo. U Rimskom pravu nije postojala teorija o nistavosti ugovora. Kada je neki pravni posao imao određene nedostatke a koje nije bilo moguće otkloniti, rec je o situaciji **nullum negotiorum – nula obaveze**, radi se o tome da tada nije postojala neka obaveza pa ni ugovor, stoga po tom osnovu nista ne može da se manje ili više dobije.

Kasnije u savremenim pravnim sistemima doslo do jene veće podele stepena nistavosti. Slobodno možemo reci da savremeni pravni sistemi, bilo na koji način priznaju podelu nevaznosti i nistavosti ugovora, i pored činjenice da pojedini naučnici pominju teoriju nepostojecih ugovora, teorija koja nema nikakav značaj za praktičnu primenu.

Kriterijumi za podelu nevaznosti i nistavih ugovora

Nistavost predstavlja sankciju prema ugovoru koji ne ispunjava uslove predviđene zakonskim odredbama. Sankcijama se štiti pravni poredak i društveni interes. Definicija nistavosti kao pravno- tehnički instrument priznata je i u zakonodavstvu koje se primenjuje na Kosovu, odnosno u obligacionom i građanskom pravu. Nistavost, čiji je cilj zaštita opsteg interesa je

apsolutna nistavost, dok nistavost, čiji je cilj zaštita individualnog prava predstavlja relativnu nistavost. Prilikom odlučivanja da li se radi o apsolutnoj ili relativnoj nistavosti, potrebno je da se ima u vidu šta zakon time želi da zaštiti.

Pravila apsolutne i relativne nistavosti

Ova podela je od velikog značaja za primenu u praksi, jer pojedina pravila vaze za nistave ugovore, dok druga pravila vaze za nevazne ugovore.

Opste odredbe za nistavost ugovora

Ugovor koji je protivan prinudnim propisima, javnom poretku ili dobrim običajima je nistav ako cilj povredjenog pravila ne upućuje na neku drugu sankciju ili ako zakon u određenom slučaju ne propisuje nešto drugo.

Svaka država svojim ustavnim odredbama određuje šta se smatra javnim poretkom.

Ugovor koji je u suprotnosti sa javnim poretkom, predmet obaveze je nedopusten ako je protivan prinudnim propisima, javnom poretku ili dobrim običajima i kada je predmet obaveze nemoguć, nedopusten, neodređen ili neodrediv, onda je ugovor nistav.

Nistavost ugovora postoji i u drugim slučajevima koji nisu obuhvaćeni u članu 103, tako da u smislu člana 47 kada se govori o predmetu obaveze koji je nemoguć, nedopusten, neodređen ili neodrediv, ugovor je nistav.

Drugi razlozi koji imaju za posledicu nistavost ugovora su:

- u odnosu na sadržaj: ugovor je nistav ne samo kada je predmet obaveze nemoguć, nedopusten, neodrediv ili neodređen (član 47 ZOO), već i u slučaju kada nedostaje predmet obaveze (ugovor o prodaji određene individualne stvari koji u trenutku zaključenja ugovora bio oštećen;
- u odnosu na volju: nistav ugovor je onaj ugovor koji je zaključen od strane lica koji nema poslovnu sposobnost, ili da je ugovor zaključen pod pritiskom (vis absoluta), npr. lice koje je prisiljeno da potpiše ugovor;
- u odnosu na osnov ugovora (kauza): ugovor je nistav ukoliko ne postoji osnov odnosno osnov je nedopustiv;
- u odnosu na lice: ugovor je nistav ukoliko je zaključen od strane pravno nepostojeceg lica;
- u odnosu na formu, kako je predviđeno odredbama ZOO "bez prvog efekta" je ugovor koji nije zaključen u propisanoj formi.

Ugovori koji su suprotni sa imperativnim odredbama jesu ona vrsta ugovora koja su u suprotnosti sa zakonskim odredbama gde nisu imperativno formulisane pojednako zakonske odredbe. Ako je rec o sankciji, onda se upotrebljava termin "nistavost" (npr. predmet obaveze je odrediti ako ugovor sadrzi podatke pomocu koji se moze odrediti ili strane ostavile trecem licu da ga odredi), kada ne postoji osnova ugovora ili kada je osnov nedopustiv, clan 141 zelenaski ugovori, kada je rec o nistavosti pojedinih odredaba koje se odnose na opste uslove u vezi motiva za zakljucenje ugovora, clan 53 st. 3 ugovor bez naknade nema pravno dejstvo i kad drugi ugovorac nije zano da je nedopustena pobuda bitno uticala na odluku njegovog saugovoraca itd.

Zakonska zabrana za zakljucenje ugovora u skladu sa imperativnom normom, u ovom slucaju koristi termin "ne moze" – clan 364, dok sto se tice roka zastarelosti, gde se pored ostalog navodi, pravnim poslom ne moze se odrediti duze ili krace vreme zastarelosti od onog vremena koje je odredjeno zakonom. Zatim clanom 270, opsta pravila koja govore o ugovorenoj kazni po kome poverilac i duznik mogu ugovoriti da ce duznik platiti poveriocu odredjeni iznos ili pribaviti neku drugu materijalnu korist ako ne ispunj svoju obavezu ili ako kasni sa njenim ispunjavanjem (ugvorena kazna) itd.

Ugovori suprotno moralu. Gradjanski zakonik i zakon o obligacionim odnosima kako starijih tako inovih pravnih sistema, u svojim odredbama sadrže i odredbe koje se odnose na pravne poslove nistavih ugovora koji su u suprotnosti sa drustvenim moralom. Drustveni moral koji pravnim poslovima nije dozvoljan da se dotakne, u pojedinim pravnim sistemima ili pravnoj literaturi obicno se nazivaju "dobri obicaji". Predstavljaju pravila morala koja u odredjenoj etapi razvoja drustva predstavljaju pravila dobre medjusobne saradnje u pravnom prometu.

Dobri obicaji nisu obuhvaceni pravnom literaturom da bi isti proizvodili pravno dejstvo. Sud moze da utvrdi sadrzaj ugovora bez obzira na tekst zakona, sve u cilju da se utvrdi da li postoji nistavost ugovora..

Kao primer amoralnog ugovora, u sudskoj praksi javlja se ugovor kojim se zenskoj osobi obecava materijalna korist radi sklapanja braka, na osnovu starijih obicaja ocu zenske osobe daje se odredjen iznos novca radi udaje njegove cerke.

Ugovor cije zakljucenje zabranjuje jednoj strani. Clanom 103 st. 2 të ZOO predvidjeno je da ugovor koji je protivan prinudnim propisima, javnom poretku ili dobrim obicajima je nistav ako cilj povredjenog pravila ne upucuje na neku drugu

sankciju ili ako zakon u odredjenom slucaju ne propisuje nesto drugo.

Ove zabrane koje se odnose jednoj strani, najvise se odnose na ugovorene strane u privrednom pravnom prometu. Najvise se odnose na prodavce – vreme, mesto i uslovi prodaje robe.

Posledice nistavosti ugovora. Opste je pravilo da u slucaju nistavosti ugovora svaka ugovorena strana duzna je da vrati drugoj strani sve ono sto je primila po osnovu takvog ugovora, ako to nije moguće, ili ako se priroda onoga sto je ispunjeno protivi vracanju, ima se dati odgovarajuca naknada u novcu, prema cenama u vreme donosenja sudske odluke, ukoliko to nije drugacije predvidjeno zakonom (clan 104).

Ovo opste pravilo doslo je do izrazaja na osnovu nacela nistavosti u obliku nekog opsteg stava, tako da npr. kada se navodi u jednoj presudi "Zakljeceni ugovor je nistav, svaka strana je obavezna da vrati ono sto je uzela, ukoliko nema realne mogucnosti, onda je obavezna da plati odgovarajuću cenu"

Povracaj na predjasnje stanje. Odnosi izmedju ugovorenih strana u principu imaju uticij i u obligacionom pravu i kod trecih lica, znaci ugovorene strane koja su stekla odredjena prava po osnovu nistavog ugovora. Posledice nistavog ugovora dolaze do izrazaja kada je izvršen prenos vlasništva ili nekog predmeta na drugog titulara. Ukoliko kupac nepokretnosti prodao nepokretnost trecem licu, prvobitni ugovor je nistav, pravo svojine koje je preneto na treće lice gubi se i prestare pravo. Ovo iz razloga jer se smatra da nistav ugovor je nevazec ili nikada nije postoja, stoga se smatra da kupac nije imao nikakvo pravo na kupljenu nepokretnost.

Ovo predstavlja pravilo da niko ne moze da trecem licu prenose veca pravo od onih koje ima. Shodno zakonodavstvu Kosova, u principu treće lice ima pravo bez obzira da li je on bio svestan drzalac.

Slobodno mozemo reci da ovo nacelo nije u skladu sa nacelom zastite savesnog prometa. Valja isitaci da u pojedinim pravnim sistemima (Nemacke, Svajcarske Italije itd.) prednost ima nacelo dobrog obicaja u odnosu na nacelo retroaktivnosti.

Od ovog nacela moze da se odustane samo u slucajevima predvidjenim zakonom: clan 104 (apsolutna nistavost) i u clanu 113 (relativna nistavost) – ukoliko po osnovu nistavog ugovora je ispunjena neka obaveza "nemoguće je da se isto vraca". Ovakve slucajeve imamo kod ugovora o zakupu, ili ugovora o radu gde je nemoguće vratiti "koriscenje prostorije", radniku se ne moze vratiti raniji posao, znaci ova situacija nistavosti ima buduci karakter.

Jednostrno pvracanje u predjasnje stanje odnosi se za slucajeve kada je nistavim ugovorom jedna strana

obavezna da drugoj strani vrati ono sto je uzela, dok dvostrano je kada je ugovor ispunjen od strane oba ugovoraca koji jedan drugom treba da vrate ono sto su uzeli.

Nemo auditor propriam turpitudinem allegans – ne treba slusati onog koji se oslanja na sopstvenu sramotu

Od opsteg pravila za povracaj u predjasnje stanje izuzetak cini slucaj kada obe strane zakljuce ugovor koji ne moze da se izvrsi. U ovakvim slucajevima, i pored toga sto je jedna strana ispunila svoje obaveze, ona nema pravo da se pozove na nistavost ugovora i da zatrazi povracaj u predjasnje stanje. Ono sto je ispunjavanjem ugovora dato drugoj strani ostaje toj strani i ne moze da bude vrateno. Pred sudom ovo prakticno znaci da niko ne moze svoj zahtev da bazira na nedopustenost.

Bez obzira na navedeno, shodno clanu 204 takvo potrazivanje moze biti predmet ustupanja, prebijanja ili prinudnog izvršenja.

Sud ima ovlascenja radi donosenja odluke koja najvise odgovara sankciji za navedeni slucaj. Prilikom odlucivanja sud imace u vidu dobre namere jedne ili druge ugovorene strane, opste drustveni interes i drustvene norme morala.

Delimicna nistavost. Odredbom clana 105 ZOO predvidjena je nistavost neke odredbe ugovora koja ne povlaci nistavost iz samog ugovora, ako on moze da opstane bez nistave odredbe, i ako ona nije bila ni uslov ugovora ni odlucujuca pobuda zbog koje je ugovor zaključen. Ugovor ce ostati na snazi cak i ako je nistava odredba bila uslov ili odlucujuca pobuda ugovora u slucaju kada je nistavost ustanovljena upravo da bi ugovor bio oslobođen te odredbe i vazio bez nje. Npr. ukoliko odredba koja se odnosi na predmet ugovora o prodaji je nistava zbog toga jer predmet ugovora je van prometa, onda ceo ugovor je nistav (clan 548) ali ukoliko je sekundarna odredba nistava, npr. odredba o sankciji, slucaj placanja u rate koja ne utice na valjanost ugovora o kupoprodaji i sl.

Zamena ugovora Kada nistav ugovor ispunjava uslove za punovaznost nekog drugog ugovora, onda ce medju ugovoracima vaziti taj drugi ugovor, ako bi to bilo u saglasnosti sa ciljem koji su ugovoraci imali u vidu kad su ugovor zakljucili i ako se moze uzeti da bi oni zakljucili taj ugovor da su znali za nistavost svog ugovora (clan 106) Nistav ugovor obavezno treba da sadrzi elemente valjanog ugovora. Da bi moglo da se zameni ugovor drugim valjanim ugovorom, obavezno treba da je ostvaren jedan ili od prilike isti cilj kojeg su ugovorene strane imali u vidu prilikom zaključenja ugovora. Znaci da su ugovorene strane zelele da se

ugovor zakljuci na taj nacin. U pravnom prometu ovakvih slucajeva susrecemo u naslednom pravu, kada npr. (nistavost testamenta moze da posluži kao privatni testamenat ukoliko su ispunjeni uslovi za privatni testamenat), ugovor o deobi nepokretnosti dok je titular u zivotu je nevazec, iz razloga jer neko od naslednika nije saglasan, takav ugovor moze da posluži kao ugovor o poklonu za naslednike koji su saglasni sa takvim ugovorom.

Odgovornost lica krivog za nistavost ugovora

Zaključenjem nistavog ugovora jedna od ugovorenih stran moze da bude ostecena. Clanom 108 ZOO predvidjeno je da ugovorac koji je kriv za zaključenje nistavog ugovora, odgovoran je svome saugovoracu za stetu koju trpi zbog nistavosti ugovora, ako ovaj nije zano ili prema okolnostima nije morao znati za postojanje uzroka nistavosti.

Isticanje nistavosti

Na osnovu karaktera nistavosti odredjuje se i krug lica koji isticu nistavost. Sva lica koja imaju materijalne ili moralne koristi imaju pravo da isticu zahtev sudu radi donosenja odgovarajuće odluke.

Za apsolutnu nistavost po sluzbenoj duznosti stara se sud (clan 109), svako zainteresovano lice ima pravo isticanje zahteva. Zainteresovana lica u prvom redu mogu biti ugovorene strane, one imaju pravo da podnose zahtev radi utvrdjivanja nistavosti ugovora. Ugovorena strana koja je kriva nema ovo pravo kada je ugovor ispunjen, ukoliko ugovorene obaveze nisu ispunjene, onda i ugovorena strana koja je kriva ima pravo da istice zahtev za utvrdjivanje nistavosti ugovora.

U odredjenim situacijama kao zainteresovana lica mogu da se pojave i treca lica koja imaju pravni interes da se utvrdi nistavost ugovora.

Kao zainteresovana lica takoje mogu da se pojave i drustveno pravna lica i njihovi organi koji su ovlasćeni da zastite odredjene javne interese.

Imajuci u vidu opste drustveni interes, zakon obavezuje sud da po sluzbenoj duznosti vodi racuna o zahtevima zainteresovanih lica za utvrdjivanje nistavosti ugovora.

Neograniceno isticanje nistavosti

Ovo pitanje regulisano je odredbom clana 110 ZOO, tako da pravo na isticanje nistavosti ne zastareva.

U pojedinim pravnim sistemima ovo resenje se ne priznaje. Tako npr. u pravnom sistemu Francuske, predvidjeno je da sve tuzbe pa i tuzba za utvrdjivanje

apsolutne nistavosti ugovora zastareva u roku od od 30 godina (clan 2262 Gradjanskog zakonika). Ovaj stav se brani cinjenicom da nakon isteka odredjenog vremena cinjenicno stanje bice stabilnije.

RELATIVNA NISTAVOST

Relativni nistavi ugovori imaju odredjene nedostatke, nedostaci nisu "neizlecivi" kao sto je slucaj kod apsolutno nistavih ugovora.

U odnosu na pravno noramalan efekat ugovora, kod ove vrste ugovora postoji pravo podnosenja tuzbe za ponistaj ugovora,ovo iz razloga jer nistavi ugovor proizvodi pravno dejstvo sve dok sudska presuda ne postane pravosnazna. Presudom ugovor se ponistava i isti ima retroaktivni karakter. O ostalim karakteristikama koje se odnose na konvalidaciju ugovora nece biti reci obzirom da ce to biti tema za razmatranje kasnije.

Kada je relativno nistav ugovor

Relativno nistav ugovor je ugovor zaključen od strane ugovoraca koji nema poslovnu sposobnost koja je potrebna za zaključenje ugovora.

Nistavost ugovora predstavlja gradjansko-pravnu sankciju koja je predvidjena radi zastite licnog interesa. Ova sankcija odnosi se na ugovore koji su zakljuceni od strane ugovoraca ogranicene poslovne sposobnosti, bez odobrenja zakonskog zastupnika, pod pritiskom ili prevarom.(clan 60-61 i 65 ZOO).

Ostalim odredbama predvidjeno je prekomerno ostecenje relativno nistavih ugovora. Ovde je predvidjeno da ponistaj ugovora ima pravo da zahteva drustveno-pravno lice kao ugovorena strana ili nadlezni organ. Iz ovoga proizilazi da se radi o nistavim ugovorom cije pravo moze da se ostvari podnosenjem tuzbe.

Krug lica koja mogu da se pozivaju na rusljivost ugovora

Ugovorena strana u cijem je interesu rusljivost moze da trazi da se ugovor ponisti. Saugovorac takoje moze da od nje da trazi da se u odredjenom roku ali ne kracem od 30 dana izjasni da li osteje pri ugovoru ili ne, jer u protivnom smatrace se da je ugovor ponisten. U slucaju da se pozvana ugovorena strana

u ostavljenom roku ne izjasni ili ako izjavi da ne ostaje pri ugovoru, smatrace se da je ugovor ponisten. (clan 112).

Pravne posledice ponistaja ove vrste ugovora

Ponistajem ove vrste ugovra nastupaju iste posledice kao kod apsolutno nistavih ugovora o kojima je ranije bilo reci.

Prestanak prava o zahtevu za ponistaj ugovora

Shodno clanu 117 ZOO, pravo zahteva o ponistenju rusljivog ugovora prestaje istekom roka od jene godine od saznanja za razlog rusljivosti, odnosno od prestanka prinude. Rokovi vase samo zbog nedostatka volje a ne i zbog ogranicene poslovne sposobnosti ugovoraca. Poslovno sposobno lice moze da zahteva da se ponisti ugovor koji je bez potrebnog odobrenja zakljucio za vreme svoje ogranicene poslovne sposobnosti samo ako je tuzbu podneo u roku od tri meseca od dana sticanja potpune poslovne sposobnosti.

LITERATURA KOJA JE KORISCENA:

1. Alajdin Alishani, Obligaciono pravo, Opsti deo ,Drugo izdanje, Pristina, 2002;
2. Dr. Mihajlo Konstandinovic, obligaciono Pravo, Beograd, 1959;
3. Milan Brkic, Zakon o obveznim odnosima, biljeske uz clanove zakona o Medjusobnoj povezanosti;
4. Dr. Slobodan Perovic, Ugovor, Enciklopedija imovinskog prava i prava udruzenog rada, tom treci, Beograd, 1978;
5. Komentar Zakona o obligacionim odnosima, redakcija Dr. Slobodan Perovic, "Savremena Administracija, Beograd, 1995;
6. Komentar Zakona o obligacionim odnosima, redakcija: Dr. Borislav Blagojevic i Vrleta Krulj, "Savremena Administracija", Beograd, 1983 dhe
7. Zakon o Obligacionim Odnosima "Sluzbeni list SFRJ", br. 29/78 sa izmenama i dopunama – Sl.br.39/85, 45/89, 59/89 dhe 31/89.

Prestojeci dogadjaji

april 2007

Seminar: Kodeks Etike za sudije i tuzioce

Grupa korisnika: sudije i tuzioci i sudije sudova za prekrasaje iz regiona Peci.

Cilj treninga je upoznavanje sa iskustvom iz prakse o nezavisnosti sudstva. Trening bice usmeren na odgovornostima sudije i tuzioca na sprovođenju zakona u duhu kodeksa i disciplinskih mera koje predvidja kodeks. Novina sa kojom treba da se upoznaju sudije i tuzioci odnosi se na tehniku i sposobnostima sudija koji treba da primene prilikom komuniciranja sa javnoscu i medijima kao i sa ostalim slucajevima koji su predvidjeni u Kodeksu.

Datum koji je planiran: 2 april 2007

Trening za prakticno usavršavanje: Simulacija

Grupa korisnika: Tuzioci i sudije

KIP organizovace trening u obliku simulacije za sudije i tuzioce. Predvidjeno je da se odabere jedan atraktivan slucaj koji treba da bude razmatran u odvojene grupe a zatim vodjenje diskusije u vezi odlucivanja. Posebna paznja bice posvecena izvodenju dokaza i obrazlaganju odluke.

Datum koji je planiran: 5 april 2007

Seminar: Zakon o Porodici

Grupa korisnika: Sudije parnicari

Kosovski Institut za Pravosudje organizovace seminar iz oblasti parnice (Zakon o Porodici) koji ce biti održan u KIP u Pristini. Teme razmatranja bice: Imovinski odnosi bracnih drugova, postupak o razvodu braka, usvojenje, osporavanje ocinstva i materinstva. Istovremeno bice posvecena paznja poteskocama sa kojima se sudije susrecu prilikom odlucivanja o ovim slucajevima pogotovo nakon stupanja na snazi Zakona o Porodici.

Datum koji je planiran: 06 april 2007

Okrugli sto: Potvrđivanje optuznice

Grupa korisnika: Sudije i tuzioci svih nivoa.

Kosovski Institut za Pravosudje organizovace okrugli sto na temu: "Potvrđivanje optuznice". Na navedenom okruglom stolu bice reci o određenim situacijama i dilemama koje su prisutne u postupku potvrđivanja optuznice. Cilj okruglog stola je da se

usaglasi praksa prilikom potvrđivanja optuznice, sve u cilju radi otklanjanja prisutnih poteskoca. Takodje bice razmatrano sledece situacije: kada se optuznica odbacuje, izmena pravne kvalifikacije, određivanje pritvora, ukidanje pritvora itd.

Datum koji je planiran: 10 april 2007

Seminar, Evropska Konvencija za Ljudska Prava

Grupa korisnika: sudije i tuzioci Region Pristine.

KIP nastavlja sa treninzima koji su zapoceti prosle godine a koji se odnose na Konvenciju za Ljudska Prava. Razmatranje ove problematike predvidjeno je u dvodnevnom treningu na kojem ce se izneti kratak pregled primenjivanja odredaba iz Konvencije. U svojstvu predavaca bice cetiri domacih trenera certifikovani od strane Saveta Evrope.

Datum koji je planiran: 12 i 13 april 2006.

Okrugli sto: Dokazni Postupak

Grupa korisnika: Sudije i tuzioci svih nivoa.

Kosovski Institut za Pravosudje organizovace okrugli sto na temu: "Dokazni Postupak". Korisnici okruglog stola su sudije, tuzioci i sudska policija. Pitanja koja ce biti predmet tretiranja odnose se na postupak ocene dokaza, prihvatljivi i neprihvatljivi dokazi shodno PZKPK. Posebno u obliku interaktivne diskusije pridace se paznja izvodenju dokaza, zakonski uslovi koji dokaz cine neprihvatljivim ili prihvatljivim i objedinjavanje sudske prakse. Ovaj okrugli sto ucesnicima bice od koristi radi sticanja novih znanja u postupku ocenjivanja dokaza.

Datum koji se planira: 17 april 2007

Seminar: Radno Pravo

Grupa korisnika: Sudije parnicari

Kosovski Institut za Pravosudje organizovace seminar iz oblasti radnog Prava. Teme razmatranja na navedenom seminaru bice: Aktuelana pitanja iz radnih odnosa radnika Javnih Sluzbi, radni odnos i karakteristike istog, prava radnika sa posebnim osvrtom na privatizaciju preduzeca kao i sudska zastita radnika i sudska praksa prilikom odlucivanja o ovim slucajevima.

Datum koji je planiran: 19 april 2007

Trening za trenere: Unapredjeni nivo

Grupa korisnika: Treneri KIP

Kosovski Institut za Pravosudje kao deo svoje strategije rada organizovace jedan specializovani

trening za trenere koji ce se odrzati u Makedoniji – Struga. Ideja za organizovanje ove vrste treninga proizilazi iz potreba radi pobolsanja kvaliteta trenera, na navedenom treningu bice upotrebljena jedna od modernih tehnika predavanja.

Cilj treninga je ispunjavanje dugorocnih planiranja KIP za osnivanje jedne moderne ekipe trenera koja ce biti u stanju da ispuni obaveze Kosovskog pravosudja u organizovanju i odrzavanju treninga..

Datum koji je planiran: 25-27april 2007

Trening za Trenere: Kodeks Etike za sudije i tuzioce
Grupa korisnika: trenerit (sudije i tuzioci)

Kosovski Institut za Pravosudje organizovace jednu radionicu za obuku domcih trenera koji su predavaci na buducim seminarima iz oblasti Kodeksa Etike za sudije i tuzioce. Ova radionica bice organizovana od strane medjunarodnih i domacih eksperata. Cilj treninga je pobolsanje i usavrsavanje sposobnosti mladih trenera .

Datum koji je planiran: 30 april 2007

BILTEN

KOSOVSKI INSTITUT ZA PRAVOSUDJE

Kalendar treninga KIP

SPPU

April 2007

Ponedeljak	Utorak	Sreda	Cetvrtak	Petak	Subota	Nedelja
2 Seminar: Kodeks Etike: (Region Peci)	3	4	5 Radionica: Prakaticno razmatranje krivicnog slucaja	6 Seminar: Parnica Zakon o porodici	7	8
9	10 Krivicna materija Okrugli sto: Potvrddjivanje optuznice KIP	11	12 Region Pristine Seminar: Evropska Konvencija KIP Sav. Evrope	13 Region Pristine Seminar: Evropska Konvencija KIP Sav. Evrope	14	15
16	17 Krivicna materija Okrugli sto: Dokazni postupak AER + KIP	18	19 Seminar Radno pravo	20	21	22
23	24	25 Trening za Trenere	26 Trening za Trenere	27 Trening za Trenere	28	29
30 Trening za Trenere u vezi Kodeksa Etike						